Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 188/2026
18.02.2026. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Којић, председника већа, Александра Степановића, Мирољуба Томића, Слободана Велисављевића и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног - адвоката Мирослава Данојлића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Шапцу К бр.318/22 од 06.08.2025.године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.717/25 од 19.11.2025. године, у седници већа одржаној дана 18. фебруара 2026. године, једногласно, донео је

П Р Е С У Д У

УСВАЈА СЕ као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Мирослава Данојлића, па се УКИДАЈУ правноснажне пресуде Основног суда у Шапцу К бр.318/22 од 06.08.2025. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.717/25 од 19.11.2025. године и предмет враћа Основном суду у Шапцу на поновно одлучивање.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Шапцу К бр.318/22 од 06.08.2025. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од једне године, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 01.06.2025. године до 06.08.2025. године.

Истом пресудом, окривљени је осуђен на новчану казну, као споредну, у износу од 200.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, с тим што уколико не плати ову казну у наведеном року, иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Окривљени је обавезан да суду на име трошкова кривичног поступка плати износ од 12.802,00 динара, а на име паушала износ од 7.000,00 динара, све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, као и да

надокнади остале трошкове кривичног поступка, о чијем ће износу бити одлучено посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.717/25 од 19.11.2025. године, одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Шапцу и браниоца окривљеног АА, а пресуда Основног суда у Шапцу К бр.318/22 од 06.08.2025. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Мирослав Данојлић, због повреде закона из члана 485. став 1. и став 2. ЗКП, не наводећи конкретно о којој повреди се ради, с тим што из образложења произилази да указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и укине побијане пресуде, или да побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

Врховни суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку и у седници већа коју је одржао без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списа предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

Основано се захтевом за заштиту законитости указује на учињену повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП истицањем да су побијаним одлукама нижестепени судови погрешно применили кривични закон на штету окривљеног на тај начин што су погрешно применили члан 99. и члан 101. Закона о порезу на доходак грађана.

Наиме, према чињеничном опису кривичног дела, датом у изреци побијане првостепене пресуде, окривљени АА је у периоду од марта месеца 2015. до маја месеца 2016. године, у урачунљивом стању, свестан забрањености свог дела, као оснивач и директор привредног друштва „Mercure“ ДОО ..., у намери да потпуно избегне плаћање пореза за готов новац извршио продају коришћених моторних возила у укупној вредности од 179.067.500,00 динара, од чега као пазар на текући рачун друштва у 2015. години није уплатио средства у износу од 144.490.110,00 динара, а у 2016. години средства у износу од 8.610.000,00 динара, дакле укупно 153.100.110,00 динара а у пословној документацији нема доказа да је средства од предатог пазара употребио за пословање ПД „Mercure“ на који начин је као власник друштва остварио приходе од узимања из имовине друштва, на које у 2015. години није обрачунао и платио порез на приход од капитала у износу од 27.521.927,00 динара, а у 2016. години порез на приход од капитала у износу од 1.722.000,00 динара, нити је за остварене приходе надлежном пореском органу доставио пореске пријаве са исказаном пореском обавезом, што је супротно одредбама чланова 61, 62, 63, 64, 85. и 86. Закона о порезу на доходак грађана, а чиме је избегао плаћање пореза у износу од 29.243.927,00 дианра, за који износ је оштетио буџет Републике Србије, при чему је био свестан свог дела и хтео

његово извршење, а које радње су правно квалификоване као кривично дело пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ.

Објективно обележје кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ, због ког је окривљени АА оглашен кривим, је да износ обавезе – пореза чије се плаћање избегава, прелази 7.500.000,00 динара.

Одредбом члана 101. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, број 108/2013), која је важила у време извршења кривичног дела, прописано је да порез по одбитку из члана 99. овог закона, за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход, исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту исплате прихода, у складу са прописима који важе на дан исплате прихода, осим ако овим законом није другачије прописано.

Одредбом члана 99. став 1. тачка 3. истог закона, прописано је да се по одбитку од сваког појединачно оствареног прихода утврђују и плаћају порези на приходе од капитала, ако је исплатилац прихода правно лице, предузетник, предузетник паушалац или отворени инвестициони фонд, односно алтернативни инвестициони фонд који нема својство правног лица, а који је организован у складу са дозволом надлежног органа.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, Врховни суд налази да се радња извршења кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ, као и износ пореске обавезе чије се плаћање избегава не везује за одређени временски период, односно календарску годину, већ се сходно члану 101. Закона о порезу на доходак грађана, порез по одбитку из члана 99. тог закона везује за сваки појединачно исплаћени приход.

Нижестепеним пресудама, укупан износ пореске обавезе суд је обрачунао узимајући у обзир неплаћен порез у току 2015. и 2016. године збирно, а не онако како је то прописано Законом о порезу на доходак грађана – да се порез обрачунава приликом сваке исплате прихода појединачно.

При томе, суд није правно квалификовао радње окривљеног као једно продужено кривично дело, иако је окривљени у континуитету предузимао радње описане у изреци правноснажне пресуде, са јединственом намером да у том периоду избегне плаћање пореза.

Поред тога, нижестепени судови су у конкретном случају сабрали износ дугованог пореза, чије је избегавање, обрачунавање и плаћање од стране окривљеног предмет овог кривичног поступка, па у конкретном случају нису правилно примењене одредбе члана 99. и 101. Закона о порезу на доходак грађана, што се основано истиче у поднетом захтеву.

Стога је Врховни суд усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо нижестепене пресуде, а предмет вратио Основном суду у Шапцу на поновно одлучивање, у смислу разлога изнетих у овој пресуди.

У поновном поступку, Основни суд у Шапцу ће приликом одлучивања имати у виду примедбе из ове пресуде, те поступити по истима и отклонити повреду кривичног закона на коју му је указано, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, о којој ће изнети јасне и аргументоване разлоге.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Гордана Којић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић